

Łoś. nr 4

-projekt-

UCHWAŁA Nr/...../2014
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia2014 r.

w sprawie przyjęcia „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim na lata 2014-2020”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, z późn. zm.¹) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. nr 127, poz. 721, z późn. zm.²) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim na lata 2014-2020”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Ryszard Jagodziński

14.04.2014
Rada Prawna
Ewa Muszyńska
Bd-1114

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 645.

² Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244, Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456, z 2013 r. poz. 73, 675 oraz 1645.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY Nr/...../2014
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia2014 r.

w sprawie przyjęcia „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim na lata 2014-2020”.

Podjęcie przedmiotowej uchwały uzasadniają następujące okoliczności faktyczne.

Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. nr 127, poz. 721, z późn. zm.) do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym należało opracować i przyjąć do realizacji „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim na lata 2014-2020”

STAROSTA
Rafał Maciejowski

Załącznik do

UCHWAŁY Nr

RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO

z dniamarca 2014 r.

*„Każdy człowiek ma prawo do szczęścia
i swojego miejsca w społeczności”*

Maria Grzegorzewska

**PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE INOWROCŁAWSKIM
na lata 2014-2020**

PCPR

INOWROCŁAW 2014

Spis treści:

Wstęp.....	2
I. Definicje niepełnosprawności.....	4
II. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych.....	6
III. Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie powiatu inowrocławskiego.....	8
IV. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.....	12
V. Cel główny programu.....	14
VI. Cele operacyjne.....	14
1.1. Zwiększenie zatrudnialności.....	14
1.2. Działania zmierzające do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, w szczególności zamieszkujących tereny wiejskie.....	15
1.3. Zwiększenie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.....	16
1.4. Skoordynowanie działań organizacji oraz instytucji w zakresie realizacji zadań skierowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.....	18
1.5. Tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną.....	19
VII. Cele operacyjne i sposoby ich realizacji	21
VIII. Podsumowanie.....	28
IX. Zasady monitorowania Programu	28
Spis tabel	30

Wstęp

Niepełnosprawność jest zjawiskiem bardzo powszechnym, występującym na całym świecie. Nie wszyscy ludzie jednak zdają sobie sprawę z tego, w jak dużej skali występuje. Niestety nawet w bardzo rozwiniętych społeczeństwach wiele osób nie ma wiedzy na temat, jak można pomóc osobom niepełnosprawnym. Część z nich z kolei udaje, że nie widzi problemu, tak jakby go po prostu nie było. Na całym świecie ponad 650 milionów osób cierpi z powodu niepełnosprawności¹, czyli każdej utraty sprawności lub nieprawidłowości w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym bądź anatomicznym.

Niepełnosprawność bardzo często skutecznie uniemożliwia prawidłowe wykonywanie ról społecznych, jakie narzuca codzienność, dlatego osobom niepełnosprawnym należy się zrozumienie oraz pomoc ze strony otoczenia. Niestety bardzo często osoby niepełnosprawne ulegają zjawisku stygmatyzacji, które docelowo prowadzi do wykluczenia społecznego. Wykluczeniem społecznym natomiast jest sytuacja, w której jednostka pod wpływem wielu zdarzeń nie może uczestniczyć w życiu społecznym i nie ma na to większego wpływu. Nie korzysta tym samym z podstawowych praw, instytucji oraz rynku, które powinny być dostępne dla wszystkich. W wielu krajach UE niepełnosprawność nie jest już rozumiana jako skutek choroby, czy urazu. Definiowana jest ona jako rezultat barier, na jakie napotyka w społeczeństwie osoba niepełnosprawna.² Jako społeczeństwo i zarazem otoczenie osób niepełnosprawnych wspólnie powinniśmy dążyć do tego, aby likwidować te bariery i sprawiać, aby z dnia na dzień osobom niepełnosprawnym żyło się lepiej i aby wszystkie te osoby czuły się pełnowartościowymi członkami społeczności. Najbliższym otoczeniem osób niepełnosprawnych są także organizacje oraz instytucje stworzone do niesienia im pomocy, w tym także powiatowe centra pomocy rodzinie.

Opracowanie programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie powiatu inowrocławskiego wynika z art. 35 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm). Program jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014-2020.

¹ <http://www.unicef.org.pl/niepelnospewnosc>

² E. Wapiennik R. Piotrowicz *Niepełnosprawny-pełnoprawny obywatel Europy*, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa 2002, s.19.

Adresaci Programu:

Adresatami programu są przede wszystkim osoby niepełnosprawne oraz ich najbliższe otoczenie, a także samorządy lokalne, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych, placówki pomocy społecznej i placówki oświatowe kształcące osoby niepełnosprawne.

Miejsce realizacji:

obszar – Powiat Inowrocławski

Koordynator programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Partnerzy:

- administracja samorządowa – ośrodki pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy, urzędy miast, urzędy gmin,
- organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne i działające na ich rzecz,
- organizacje pracodawców osób niepełnosprawnych,
- instytucje edukacji i kultury.

Sposoby finansowania programu:

- budżet powiatu,
- budżet państwa,
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego i inne fundusze Unii Europejskiej,
- środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Narodowego Funduszu Zdrowia,
- dotacje i granty,
- środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,
- współfinansowanie przez osoby fizyczne i prawne – sponsoring.

Metodologia

W wytyczeniu właściwych kierunków działań i opracowywaniu programu najbardziej istotne były uwagi osób pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych i mających bezpośredni kontakt z tym środowiskiem. Bardzo dużą rolę odegrała także analiza dokumentacji klientów składających wnioski o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych opracował i zredagował Zespół pod kierownictwem dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Rafała Waltera w składzie :

- Arleta Krusik,
- Magdalena Prociów.

I. Definicje niepełnosprawności

Spotykając się z niepełnosprawnością w życiu codziennym najczęściej myślimy o niej w kategoriach uszkodzenia, bądź obniżenia sprawności ruchowej u konkretnej jednostki. Bardzo często także naszym skojarzeniom towarzyszy obraz osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim. Należy jednakże pamiętać o fakcie, iż niepełnosprawność to wiele przeróżnych i złożonych aspektów. Niewątpliwie jednak niepełnosprawność jest cały czas zjawiskiem powszechnym, dotyczącym wszystkie społeczeństwa współczesnego świata. Niepełnosprawność definiowana jest zazwyczaj jako każda utrata sprawności lub nieprawidłowość w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym lub anatomicznym.³ Mimo to bardzo wiele źródeł uznaje, iż nie ma jednej, właściwej definicji mówiącej o tym, czym tak naprawdę jest to zjawisko. Niepełnosprawność jest problemem społecznym, nie odnosi się do jednej, konkretnej osoby, ale do całego społeczeństwa. Dosięga ona zarówno danego człowieka, ale także jego najbliższe otoczenie i środowisko. Ludzie niepełnosprawni w ciągu swojego życia są wystawieni na różnego rodzaju zagrożenia rozwojowe. Niektóre z nich mają odniesienie do ograniczeń związanych z niepełnosprawnością, inne natomiast do zaburzonych relacji z otoczeniem społecznym.⁴ Dlatego właśnie otoczenie w dużej mierze jest odpowiedzialne za panujący wokół tej sfery klimat. Powinno ono dążyć do zwiększenia swojej świadomości w temacie niepełnosprawności oraz problemów osób niepełnosprawnych, a także starać się wdrażać w życie pewne idee, mające na celu ułatwienie codziennej egzystencji takich osób, aby nie była ona tylko tragedią osobistą.

W myśl definicji, która mówi, iż niepełnosprawność to wszelkie ograniczenia występujące w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka spowodowane skutkiem obniżenia

³ http://www.opc.uj.edu.pl/poradnik/links/link4_2.html,

⁴ Praca zbiorowa pod red. Jarosława Bąbki, *Człowiek niepełnosprawny w różnych fazach życia*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2004, s. 8.

sprawności fizycznych, psychicznych, bądź umysłowych, można niepełnosprawność podzielić na cztery rodzaje. Pierwszym z nich są osoby z niepełnosprawnością sensoryczną. Należą do nich osoby niewidome i słabowidzące, niesłyszące i słabosłyszące oraz osoby głuchoniewidome. Kolejną grupą osób są te z niepełnosprawnością fizyczną, do której zalicza się osoby z uszkodzonym narządem ruchu, a także te z przewlekłymi schorzeniami narządów wewnętrznych. Osoby zaliczane do tej grupy stanowią w naszym kraju prawie połowę populacji wszystkich osób niepełnosprawnych. W skład tej grupy wchodzi osoby o ograniczonej sprawności kończyn dolnych, górnych lub kręgosłupa, osoby po uszkodzeniach mięśni oraz kości, po amputacjach kończyn, także osoby dotknięte porażeniem, bądź niedowładem. Do trzeciego rodzaju niepełnosprawności zakwalifikujemy osoby z niepełnosprawnością psychiczną. Definiujemy ją jako stan obniżonej sprawności umysłowej, który charakteryzuje się niedorozwojem, a także zaburzeniami procesów percepcyjnych, pamięci, koncentracji, procesów myślenia. Na czwarty, ostatni rodzaj niepełnosprawności składać będą się osoby posiadające niepełnosprawność złożoną, dotknięte więcej niż jedną niepełnosprawnością, np. osoba niewidoma z zaburzeniami psychicznymi.⁵

W polskim systemie prawnym osobą niepełnosprawną jest osoba posiadająca dokument potwierdzający zaliczenie jej do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, czyli tzw. orzeczenie o niepełnosprawności. Organy, które są uprawnione do wydawania orzeczeń to m.in. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, komisje wojskowe podległe Ministerstwu Obrony Narodowej oraz komisje podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.⁶ Jednocześnie warto rozróżnić dwa podstawowe systemy orzecznictwa, tj. dla celów rentowych i poza rentowych. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 roku ustala trzy stopnie niepełnosprawności, tj. znaczny, umiarkowany oraz lekki. Są one równoważne odpowiednio z orzeczeniami wydawanymi przez inne organy aniżeli Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności (Znaczny – Niezdolność do samodzielnej egzystencji, lub zaliczenie do I grupy inwalidów, umiarkowany – niezdolność do pracy lub zaliczenie do II grupy inwalidów, lekki – częściowa niezdolność do pracy lub zaliczenie do III grupy inwalidów). Dodatkowo w orzeczeniach wydawanych przez Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności określa się także przyczyny niepełnosprawności, wpisując w orzeczeniu odpowiedni symbol przyczyny

⁵ <http://centrumir.republika.pl/niepelnosprawnosc1.html>,

⁶ Tomasz Stankiewicz, *Status człowieka niepełnosprawnego w prawie publicznym*, Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna, Warszawa 2007, s.21.

niepełnosprawności. I tak symbol 01-U oznacza upośledzenie umysłowe, 02-P chorobę psychiczną, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R dysfunkcję narządu ruchu, 06-E epilepsję, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe. Symbole przyczyny niepełnosprawności zawarte w orzeczeniu określają jakie rozpoznano u pacjenta uszkodzenia lub choroby, które powodują zaburzenia funkcjonowania organizmu oraz stanowią ograniczenia w codziennej egzystencji osoby. Przyczynami powstawania niepełnosprawności mogą być wady wrodzone, choroby przewlekłe, bądź nagłe wydarzenia, np. wypadki komunikacyjne, urazy, zatrucia. Każda z tych przyczyn może prowadzić do zaliczenia osoby do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, w zależności od nasilenia kalectwa lub dysfunkcji, czyli poziomu ograniczenia lub utraty sprawności.

II. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych

Ostatni Narodowy Spis Powszechny Ludności, który odbył się w 2011 roku pokazał, że w całym kraju odnotowano 3 131 456 osób niepełnosprawnych na 38,5 mln ogółu ludności. Natomiast w samym Powiecie Inowrocławskim liczba osób niepełnosprawnych wynosiła 11 620, co stanowiło 13,70% mieszkańców. Większość tej grupy stanowiły kobiety.

Tabela 1. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 roku.

	liczba osób	liczba osób niepełnosprawnych	procentowy
Ogółem	164 965	21 470	13,01%
Mężczyźni	80 117	9 850	12,29%
Kobiety	84 848	11 620	13,70%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w roku 2013 wydał łącznie 3 771 orzeczeń o niepełnosprawności. Około 16,25% wszystkich wydanych orzeczeń

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2014-2020

stanowiły orzeczenia dzieci i młodzieży do 16 roku życia. W skali całego powiatu inowrocławskiego najwięcej orzeczeń wśród dorosłych wydano z tytułu dysfunkcji narządu ruchu, natomiast u dzieci przeważały choroby układów krążenia oraz oddechowego.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu za lata 2012-2013.

Tabela 2. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg stopnia niepełnosprawności w Powiecie Inowrocławskim w latach 2012-2013.

Szczegółowo		Liczba
2012		
1	Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w 2012 roku ogółem	3 133
2	Mężczyźni:	1 563
3	Kobiety:	1 570
4	Dzieci do 16 roku życia:	625
5	Liczba osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	738
6	Liczba osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	1 002
7	Liczba osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	768
2013		
1	Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w 2013 roku ogółem	3 771
2	Mężczyźni:	1 881
3	Kobiety:	1 890
4	Dzieci do 16 roku życia:	527
5	Liczba osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	834
6	Liczba osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	1 385
7	Liczba osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	1 025

Analizując powyższą tabelę można jednoznacznie stwierdzić, że tylko w ciągu ostatnich dwóch lat nastąpił znaczny wzrost liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w Powiecie Inowrocławskim. Zarówno w roku 2012 jak i 2013 w odniesieniu do podziału wydanych orzeczeń ze względu na płeć nieznacznie przeważały kobiety.

III. Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Inowrocławskiego

Pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom świadczą jednostki pomocy społecznej, prowadzone przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz organizacje pozarządowe. W Inowrocławiu osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z pomocy w niżej wymienionych instytucjach:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Do głównych zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako jednostki organizacyjnej Powiatu Inowrocławskiego należy m.in. organizowanie i nadzór nad pieczę zastępczą, domami pomocy społecznej, prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej i innych ośrodków wsparcia.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz.721, z późn. zm), jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych. Działania te są realizowane ze środków funduszu w następujących formach:

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- 2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych;
- 3) dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych;
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych;
- 5) realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”;
- 6) dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

- 1) refundacja kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy;
- 2) finansowanie szkoleń osób niepełnosprawnych;

- 3) udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej;
- 4) dofinansowanie do 50 % oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- 5) zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu;
- 6) instrumenty rynku pracy;
- 7) wyposażenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie poza realizacją zadań, które zostały wykazane powyżej, realizuje zadania mające na celu edukację społeczeństwa w zakresie rehabilitacji społecznej. Są to m.in.:

- 1) pomoc w dystrybucji magazynu „Integracja” do podległych placówek, umożliwiającą w ten sposób łatwy dostęp do najnowszych informacji. Magazyn ten propaguje kształtowanie świadomości obywatelskiej oraz działania na rzecz wyrównywania szans oraz integracji społecznej;
- 2) udzielanie informacji z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, w ramach zadań zatrudnionego w 2008 r. doradcy do spraw osób niepełnosprawnych;
- 3) organizacja spotkań z przedstawicielami placówek medycznych oraz stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych, celem zapoznania środowiska lokalnego z problemami osób niepełnosprawnych oraz współdziałanie w rozwiązywaniu tych problemów;
- 4) realizacja projektu systemowego „Podróż w usamodzielnienie” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL, który w dużej mierze skierowany jest do osób niepełnosprawnych zamieszkujących powiat inowrocławski.

Ośrodki pomocy społecznej

Pomoc środowiskowa dla osób niepełnosprawnych, a także dla pozostałych osób zamieszkujących Powiat Inowrocławski realizowana jest przez ośrodki pomocy społecznej na terenie gmin i miast. W każdej gminie powiatu inowrocławskiego znajduje się ośrodek pomocy społecznej, które realizują zadania polegające na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;

- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Domy pomocy społecznej

Do zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Na terenie Powiatu Inowrocławskiego funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej, w których łączna liczba miejsc wynosi 437. Zadaniem domów pomocy społecznej jest zapewnienie całodobowej opieki, oraz zaspokajanie potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie obowiązujących standardów.

Środowiskowe Domy Samopomocy

Do zadań środowiskowych domów samopomocy należy m.in. budowanie sieci oparcia społecznego, przygotowanie do życia w społeczeństwie i funkcjonowania w środowisku osób przewlekle psychicznie chorych oraz niepełnosprawnych intelektualnie. Na terenie Powiatu Inowrocławskiego funkcjonują 3 domy samopomocy, które znajdują się: w Janikowie, w Inowrocławiu oraz w Kruszwicy.

Domy Dziennego Pobytu

Domy są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb. Na terenie powiatu inowrocławskiego działa Dom Dziennego Pobytu „Życzliwa Przystań”. Teren działania domu obejmuje obszar administracyjny miasta Inowrocław.

Warsztaty terapii zajęciowej

Warsztaty terapii zajęciowej są placówkami, które mają na celu stwarzanie osobom niepełnosprawnym możliwości uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej. Zasadniczą formą terapii jest terapia zajęciowa. Poza nią wty-y wykorzystują najczęściej zajęcia ruchowe, ogólnousprawniające, komunikację społeczną i terapię psychologiczną. Do głównych zadań warsztatów należą m.in. ogólne usprawnianie, rozwijanie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego, przygotowanie do życia w środowisku

społecznym w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających późniejsze podjęcie pracy zawodowej. W Powiecie Inowrocławskim działa jeden warsztat terapii zajęciowej z siedzibą przy ul. Emilii Plater 3 w Inowrocławiu.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności realizuje zadania określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zespół zajmuje się powoływaniem komisji i wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności.

Powiatowy Urząd Pracy

Powiatowy Urząd Pracy powołany jest do pełnego, skutecznego rozpoznawania, przewidywania oraz zaspakajania potrzeb i oczekiwań osób bezrobotnych. PUP zakresem działania obejmuje obsługę bezrobotnych i realizację zadań ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu obejmujący swoją właściwością obszar Powiatu Inowrocławskiego i Miasta Inowrocławia.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Powiatowa Społeczna Rada jest organem opiniotawczo-doradczym. Opiniuje projekty uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu Inowrocławskiego pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych oraz podziału środków przyznanych z PFRON na realizację zadań, zgodnie z art. 5 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz.721, z późn. zm). Do jej zakresu działania należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Ponadto mieszkańcy Powiatu Inowrocławskiego, w tym osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z pomocy w placówkach, które swoją działalnością wspierają realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Do takich placówek należą:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu, którego przedmiotem działalności jest świadczenie bezpłatnej i anonimowej pomocy osobom, rodzinom, które znalazły się w trudnej dla nich sytuacji życiowej. Pomoc ta ma na celu zapobieganie przejścia kryzysu w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, który zajmuje się udzielaniem specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy domowej w zakresie

interwencyjnym, prawnym, socjalnym i terapeutycznym służącej bezpieczeństwu i ochronie ofiar przemocy, czasowej izolacji od źródeł kryzysu oraz skutecznej i intensywnej pomocy interwencyjnej.

IV. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Bardzo ważnym elementem w procesie udzielania pomocy i wsparcia osobom niepełnosprawnym oraz ich otoczeniu są organizacje pozarządowe. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych spełniają szereg ról, w tym:

- określają potrzeby i priorytety dotyczące osób niepełnosprawnych,
- działają na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem,
- udzielają porad osobom borykającym się z niepełnosprawnością,
- przyczyniają się do podnoszenia świadomości społeczeństwa i propagowania zmian,
- stwarzają możliwości rozwijania umiejętności w różnych dziedzinach oraz zapewniają swoim członkom wzajemne wsparcie i wymianę informacji,
- reprezentują środowisko osób niepełnosprawnych.

Zadania realizowane przez organizacje uzupełniają i wzbogacają istniejące w naszym powiecie instytucjonalne formy pomocy działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Organizacje pozarządowe pełnią ogromną rolę w tworzeniu poczucia solidarności społecznej i odpowiedzialności za kształtowanie warunków i jakości życia w środowisku lokalnym. Budują także poczucie bezpieczeństwa poprzez to, że dają możliwość identyfikowania się jednostek z grupą. Organizacje pozarządowe tworzą i prowadzą ośrodki wczesnej interwencji, ośrodki wsparcia, warsztaty terapii zajęciowej. Prowadzą szkolenia, programy edukacyjno-rehabilitacyjne, jak też działają aktywnie na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem.

W Powiecie Inowrocławskim działają m.in. następujące stowarzyszenia i organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Stowarzyszenie Pomocy Upośledzonym Umysłowo
ul. Emilii Plater 3, 88-100 Inowrocław,
2. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
ul. Dworcowa 11, 88-100 Inowrocław,
3. Inowrocławskie Stowarzyszenie „AMAZONKI”
ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław,

4. Integracyjne Centrum Aktywności „Nadzieja Życia”
ul. ks. Bogdana Gordona 2, 88-100 Inowrocław,
5. Polski Czerwony Krzyż
ul. Okrężna 79, 88-100 Inowrocław,
6. Polski Komitet Pomocy Społecznej, Zarząd Miejski
ul. Błonie 13, 88-100 Inowrocław,
7. Polski Związek Głuchych Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego
Niesłyszących
ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław,
8. Polski Związek Niewidomych
ul. Najświętszej Marii Panny 19, 88-100 Inowrocław,
9. Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii
ul. Toruńska 26, 88-100 Inowrocław,
10. Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta
ul. Jacewska 118, 88-100 Inowrocław,
11. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
ul. Kolegiacka 24, 88-150 Kruszwica,
12. Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”
ul. Rynek 4, 88-170 Pakość,
13. Janikowskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski „DAR SERCA”
ul. Miła 11, 88-160 Janikowo,
14. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Okno”
ul. Topolowa 2, 88-133 Dąbrowa Biskupia,
15. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Wawrzynek”
Warzyn 1, 88-140 Gniewkowo,
16. Fundacja „Przystań Nadziei”
ul. Dworcowa 9, 88-100 Inowrocław,
17. Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „FLANDRIA”
ul. Andrzeja 8, 88-100 Inowrocław,
18. Stowarzyszenie Inowrocław bez Barier
ul. Toruńska 30/6, 88-100 Inowrocław,
19. Inowrocławskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Uszkodzeniem Mózgu
ul. Solankowa 32, 88-100 Inowrocław,

20. Niezależne Stowarzyszenie Emerytów Rencistów i Inwalidów

ul. NMP 14-16, 88-100 Inowrocław.

Wymienione organizacje od lat wspierają swoją działalnością środowisko osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim. Organizują m.in. system poradnictwa dla osób niepełnosprawnych oraz ich najbliższego środowiska, realizują szereg imprez integracyjnych, sportowych i kulturalnych, pozyskują środki finansowe dla swoich podopiecznych, biorą aktywny udział w procesie rehabilitacji, a przede wszystkim stanowią wsparcie dla osób dotkniętych niepełnosprawnością oraz ich otoczenia.

V. Cel główny programu

Realizacja Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim na lata 2014-2020 służyć ma podniesieniu poziomu życia i rozwoju integracji oraz pozytywnego postrzegania osób niepełnosprawnych wśród społeczności lokalnej.

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprzez wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz umożliwienie im pełnego uczestnictwa na płaszczyźnie społecznej i zawodowej.

VI. Cele operacyjne

1.1. Zwiększenie zatrudnialności

Bardzo ważną rolę w rehabilitacji osób niepełnosprawnych pełni rehabilitacja zawodowa. Jest ona nierozdzielnie powiązana z rehabilitacją społeczną. Praca stanowi jedną z podstawowych wartości w życiu człowieka, w tym także osób dotkniętych niepełnosprawnością. Wykonywanie pracy zawodowej nie tylko zapewnia egzystencję osobie niepełnosprawnej; ma też decydujący wpływ na poczucie własnej wartości, pozwala czuć się osobą niezależną, użyteczną społecznie oraz określa jej pozycję w hierarchii społecznej.

Zadania do realizacji:

1) Motywowanie osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy poprzez:

- a) promowanie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,

- b) prowadzenie poradnictwa zawodowego,
- c) udzielenie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej,
- d) zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- e) udzielanie niepełnosprawnym rodzicom pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- f) realizację innych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wprowadzanych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721, z późn. zm.);

2) Podnoszenie kwalifikacji poprzez:

- a) finansowanie zajęć szkolnych związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym oraz kosztów z nimi związanych,
- b) dofinansowanie lub refundację kosztów wykształcenia na poziomie wyższym,
- c) organizowanie kursów, szkoleń, przekwalifikowań zawodowych oraz staży;

3) Prowadzenie akcji informacyjnej oraz promowanie wśród pracodawców form wsparcia w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych poprzez: opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla pracodawców chcących zatrudnić osoby niepełnosprawne i osób niepełnosprawnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą.

1.2. Działania zmierzające do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, w szczególności zamieszkujących tereny wiejskie.

Pomimo zauważalnych zmian w odbiorze społecznym, osoby niepełnosprawne wciąż są postrzegane jako inne, wymagające ciągłej opieki, raczej „biorące” niż mogące oferować coś pozytywnego społeczeństwu.

Nierzadko nadopiekuńcze rodziny osób niepełnosprawnych nadmiernie je uzależniają, traktując dorosłe już osoby jak dzieci, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować, pomimo posiadanego własnego potencjału oraz zewnętrznych możliwości.

Integracja osób niepełnosprawnych ściśle wiąże się z możliwościami udziału tej grupy osób w życiu kulturalnym, rekreacyjnym czy sportowym. Istotą działań integracyjnych

powinno być włączenie osób niepełnosprawnych w życie lokalnego środowiska oraz umożliwienie uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych, artystycznych i sportowych.

Zadania do realizacji:

1) Pozyskanie lokalnych liderów poprzez:

- a) organizowanie spotkań konsultacyjnych,
- b) tworzenie programów i projektów dotyczących problematyki niepełnosprawności przy współudziale środowiska osób niepełnosprawnych;

2) Kampanie informacyjne zwiększające świadomość o prawach i przywilejach osób niepełnosprawnych:

- a) opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych,
- b) propagowanie programów i projektów obejmujących wsparciem osoby niepełnosprawne,
- c) wspieranie i promowanie inicjatyw zwiększających możliwość uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, a zwłaszcza w zakresie usuwania barier kulturowych, fizycznych, społecznych, edukacyjnych i zawodowych,
- d) organizowanie spotkań informacyjnych z doradcą ds. osób niepełnosprawnych,
- e) prowadzenie strony internetowej dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych;

3) Tworzenie warunków do rozwoju placówek dla osób niepełnosprawnych poprzez:

wspieranie działalności warsztatów terapii zajęciowej oraz środowiskowych domów samopomocy ze środków PFRON, samorządowych i innych.

1.3. Zwiększenie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.

Podstawowym sposobem zwiększania uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym jest prowadzenie działań, mających na względzie wyrabianie zaradności osobistej osoby niepełnosprawnej, wymiarem czego jest pobudzanie aktywności społecznej, a także nabycie umiejętności niezbędnych do samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Zadania do realizacji:

1) Podejmowanie działań dążących do likwidacji barier funkcjonalnych poprzez:

- a) współinicjowanie form spędzania czasu wolnego przez rodziny z osobą niepełnosprawną,
- b) tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych oraz badań profilaktycznych,
- c) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, technicznych i w komunikowaniu się;

2) Wspieranie różnych form wypoczynku i rehabilitacji poprzez:

- a) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom turnusów rehabilitacyjnych,
- b) realizacja programów i projektów umożliwiających korzystanie osobom niepełnosprawnym z różnorodnych form rehabilitacji zdrowotnej oraz form wypoczynku;

3) Zwiększenie dostępności do środków ortopedycznych, pomocniczych i sprzętu

rehabilitacyjnego poprzez dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;

4) Wspieranie rozwoju aktywności osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce poprzez:

- a) propagowanie działań zmierzających do pobudzenia aktywności osób niepełnosprawnych,
- b) promowanie twórczości artystycznej i osiągnięć sportowych osób niepełnosprawnych,
- c) propagowanie działań na rzecz rozwoju umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych, w tym w zakresie komunikacji społecznej,
- d) wspieranie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych,
- e) wdrażanie i realizacja programów i projektów pozwalających poszerzyć ofertę instrumentów aktywizacji osób niepełnosprawnych.

1.4. Skoordynowanie działań organizacji oraz instytucji w zakresie realizacji zadań skierowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych realizują wiele działań na rzecz swoich członków, określają ich potrzeby oraz reprezentują środowisko niepełnosprawnych w powiecie, przez co są ważnym partnerem działań samorządu w stosunku do niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Usługi oferowane przez organizacje pozarządowe uzupełniają ofertę samorządu i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadania do realizacji:

1) Zintensyfikowanie działań Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych poprzez:

- a) zlecanie organizacjom pozarządowym zadań mających na celu aktywizację osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim,
- b) współorganizowanie imprez okolicznościowych, konferencji i innych spotkań związanych z tematyką niepełnosprawności,
- c) popularyzowanie działalności organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych;

2) Współorganizowanie imprez okolicznościowych związanych z tematyką niepełnosprawności poprzez:

- a) wspólne coroczne organizowanie i obchodzenie Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych,
- b) propagowanie wszelkich imprez z udziałem osób niepełnosprawnych, w tym organizowanych przez dps-y:
 - Dzień Osoby Niepełnosprawnej Intelaktualnie – DPS w Ludzisku,
 - Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego – DPS w Warzynie,
 - Powiatowy Festyn Jesiennego Borowika – DPS w Warzynie,
 - Dzień Seniora – DPS w Inowrocławiu,
 - Kujawsko-Pomorski Miting Pływacki Osób z Niepełnosprawnością – WTZ w Inowrocławiu.

1.5. Tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do korzystania ze środowiska na zasadach obowiązujących wszystkich obywateli. W praktyce licznie występujące bariery architektoniczne i urbanistyczne w znacznym stopniu utrudniają swobodny dostęp osób niepełnosprawnych do obiektów użyteczności publicznej. Konieczne jest zatem podejmowanie działań zmierzających do usuwania barier uniemożliwiających lub utrudniających osobom niepełnosprawnym w miarę normalnie funkcjonować.

Zadania do realizacji:

1) Egzekwowanie prawa budowlanego w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej poprzez bezwzględne przestrzeganie rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.);

2) Orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka niepełnosprawnego poprzez:

- a) systematyczne diagnozowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, wskazujące na potencjał rozwojowy,
- b) stworzenie warunków do zaspokajania potrzeb uczniów z dysfunkcjami w zakresie edukacji, specjalistycznej opieki medycznej, usług rehabilitacyjnych oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

3) Dążenie do zabezpieczenia możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym poprzez:

- a) sukcesywną likwidację barier architektonicznych na chodnikach i drogach oraz budynkach użyteczności publicznej,
- b) umożliwienie korzystania osobom niepełnosprawnym z pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- c) udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

- d) udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- e) realizację programów i projektów mających na celu likwidację barier transportowych.

VII. Cele operacyjne i sposoby ich realizacji.

1.1 Zwiększenie zatrudnialności			
Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
Motywowanie osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy	a) promowanie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, b) prowadzenie poradnictwa zawodowego, c) udzielenie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej, d) zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, e) udzielanie niepełnosprawnym rodzicom pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, f) realizację innych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wprowadzanych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721, z późn. zm.).	PUP, PCPR, ops-y, organizacje pozarządowe i samorządowe	praca ciągła
Podnoszenie kwalifikacji	a) finansowanie zajęć szkolnych związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym oraz kosztów z nimi związanych, b) dofinansowanie lub refundację kosztów wykształcenia na poziomie wyższym, c) organizowanie kursów, szkoleń, przekwalifikowań zawodowych oraz staży.	PUP, PCPR, ops-y, organizacje pozarządowe i samorządowe	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2014-2020

Prowadzenie akcji informacyjnej oraz promowanie wśród pracodawców form wsparcia w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych	opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla pracodawców chcących zatrudnić osoby niepełnosprawne i osób niepełnosprawnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą.	PUP, PCPR, ops-y, organizacje pozarządowe i samorządowe	praca ciągła

1.2 Działania zmierzające do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, w szczególności zamieszkujących tereny wiejskie			
Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
Pozyskanie lokalnych liderów	a) organizowanie spotkań konsultacyjnych, b) tworzenie programów i projektów dotyczących problematyki niepełnosprawności przy współudziale środowiska osób niepełnosprawnych.	organizacje pozarządowe, ops-y, PCPR	praca ciągła
Kampanie informacyjne zwiększające świadomość o prawach i przywilejach osób niepełnosprawnych	a) opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, b) propagowanie programów i projektów obejmujących wsparciem osoby niepełnosprawne, c) wspieranie i promowanie inicjatyw zwiększających możliwość uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, a zwłaszcza w zakresie usuwania barier kulturowych, fizycznych, społecznych, edukacyjnych i zawodowych, d) organizowanie spotkań informacyjnych z doradcą ds. osób niepełnosprawnych, e) prowadzenie strony internetowej dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych.	organizacje pozarządowe, ops-y, PCPR	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2014-2020

Tworzenie warunków do rozwoju placówek dla osób niepełnosprawnych	wspieranie działalności warsztatów terapii zajęciowej oraz środowiskowych domów samopomocy ze środków PFRON, samorządowych i innych	PCPR	

1.3 Zwiększenie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych			
Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
Podejmowanie działań dążących do likwidacji barier funkcjonalnych	a) współinicjowanie form spędzania czasu wolnego przez rodziny z osobą niepełnosprawną, b) tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych oraz badań profilaktycznych, c) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, technicznych i w komunikowaniu się.	PCPR, ops-y, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia,	praca ciągła
Wspieranie różnych form wypoczynku i rehabilitacji	a) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom turnusów rehabilitacyjnych, b) realizacja programów i projektów umożliwiających korzystanie osobom niepełnosprawnym z różnorodnych form rehabilitacji zdrowotnej oraz form wypoczynku.	PCPR, ops-y, organizacje pozarządowe,	praca ciągła
Zwiększenie dostępności do środków ortopedycznych, pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	PCPR	

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2014-2020

Wspieranie rozwoju aktywności osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce	a) propagowanie działań zmierzających do pobudzenia aktywności osób niepełnosprawnych,b) promowanie twórczości artystycznej i osiągnięć sportowych osób niepełnosprawnych,c) propagowanie działań na rzecz rozwoju umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych, w tym w zakresie komunikacji społecznej,d) wspieranie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych,e) wdrażanie i realizacja programów i projektów pozwalających poszerzyć ofertę instrumentów aktywizacji osób niepełnosprawnych.	PCPR, ops-y, organizacje pozarządowe i samorządowe	

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2014-2020

1.4 Skoordynowanie działań organizacji oraz instytucji w zakresie realizacji zadań skierowanych na rzecz osób niepełnosprawnych			
Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
Zintensyfikowanie działań Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych	a) zlecanie organizacjom pozarządowym zadań mających na celu aktywizację osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim, b) współorganizowanie imprez okolicznościowych, konferencji i innych spotkań związanych z tematyką niepełnosprawności, c) popularyzowanie działalności organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.	PCPR, PUP, organizacje pozarządowe	praca ciągła
Współorganizowanie imprez okolicznościowych związanych z tematyką niepełnosprawności	a) wspólne zorganizowanie i obchodzenie Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, b) propagowanie wszelkich imprez z udziałem osób niepełnosprawnych, w tym organizowanych przez dps-y: • Dzień Osoby Niepełnosprawnej Intelaktualnie,• Powiatowy Festyn Jesiennego Borowika,• Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego,• Dzień Seniora,• Kujawsko-Pomorski Miting Pływacki Osób z Niepełnosprawnością.	PCPR, organizacje pozarządowe DPS w Ludzisku DPS w Warzynie DPS w Warzynie DPS w Inowrocławiu WTZ w Inowrocławiu	3 grudnia 11 lutego wrzesień 10 października październik październik

1.5 Tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną			
<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Termin realizacji</i>
Egzekwowanie prawa budowlanego w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej	bezwzględne przestrzeganie rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	praca ciągła
Orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka niepełnosprawnego	a) systematyczne diagnozowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wskazujące na potencjał rozwojowy, b) stworzenie warunków do zaspokajania potrzeb uczniów z dysfunkcjami w zakresie edukacji, specjalistycznej opieki medycznej, usług rehabilitacyjnych oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki służby zdrowia, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, ops-y, PCPR	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim
na lata 2014-2020

Dążenie do zabezpieczenia możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym	a) sukcesywna likwidacja barier architektonicznych na chodnikach i drogach oraz budynkach użyteczności publicznej,b) umożliwienie korzystania osobom niepełnosprawnym z pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich,c) udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,d) udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,e) realizacja programów i projektów mających na celu likwidację barier transportowych.	Zarząd Dróg Powiatowych w Inowrocławiu, samorządy gminne, PCPR	praca ciągła

VIII. Podsumowanie

Przybliżenie problemów osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym oraz schematyczne określenie pola działalności różnych podmiotów zajmujących się pomocą i wspieraniem zarówno osób niepełnosprawnych jak ich rodzin stanowi cel programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim.

Dążenie do włączenia osób niepełnosprawnych w nurty życia społecznego pozwoli na realną integrację różnych środowisk bez względu na płeć, wiek czy rodzaj i stopień niepełnosprawności.

Program wyznacza zadania do realizacji oraz wskazuje instytucje i organizacje, które poczynią starania zmierzające do polepszenia warunków życia osób niepełnosprawnych. Koordynacja działań tych podmiotów skutkować będzie zwiększeniem ofert wsparcia, zwiększeniem otwartości na problemy wynikające z wykluczenia społecznego, upowszechnianiem rozwiązań służących integracji społecznej i zawodowej oraz wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych.

Program ma charakter otwarty, przewiduje uwzględnienie różnorodnych potrzeb i możliwości ich zaspakajania, tak by elastycznie reagować na zmieniającą się rzeczywistość.

Program obejmuje okres od 2014 r. do 2020 r. Sukces w realizacji niniejszego programu zależeć będzie od zaangażowania wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie poszczególnych zadań oraz od wielkości środków finansowych przeznaczonych na cele określone przez program (zarówno własnych, jak i pozyskanych).

Na stronie internetowej PCPR dostępne będą informacje o programach i projektach realizowanych dla osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków PFRON, a także środków unijnych.

IX. Zasady monitorowania Programu

Monitoring Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Inowrocławskim na lata 2014-2020 polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz obserwacji ilościowych oraz jakościowych zmian.

Skuteczny monitoring Programu pozwoli na ocenę oczekiwanych wyników i dostarczy informacji na temat skuteczności podejmowanych na rzecz osób

niepełnosprawnych działań. Zakłada również ewentualną zmianę działań w przypadku zaistnienia pewnych rozbieżności lub nieprzewidzianych wcześniej czynników zewnętrznych.

Monitoring Programu obejmował będzie następujące działania:

- systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji celów strategicznych,
- prowadzenie analiz porównawczych i tematycznych,
- przygotowanie sprawozdań ukazujących stopień realizacji Programu,
- ocenę osiągniętych rezultatów oraz określenie stopnia wykonania przyjętych celów i działań,
- planowanie zmian w Programie.

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 roku	6
Tabela 2. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg stopnia niepełnosprawności w powiecie inowrocławskim w latach 2012-2013	7